

ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА



ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
роботи та інформатизації
Володимир ШАРАН
21 жовтня 2023 р.

ПРОГРАМА ВИРОБНИЧОЇ (ПЕДАГОГІЧНОЇ) ПРАКТИКИ

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)
Освітньо-професійна програма: Середня освіта (Музичне мистецтво)
Факультет початкової освіти та мистецтва
Кафедра вокально-хорового, хореографічного та образотворчого мистецтва
Дані про практику

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Обсяг практики (кредити ЄКТС)	Особливість проведення практики	Вид контролю
Денна	II	III	8 тижнів, 12/360	Згідно графіку навчального процесу	Диф. залік
Заочна*	II	IV	8 тижнів, 12/360	Згідно графіку навчального процесу	Диф. залік

Програма складена на основі освітньо-професійної програми та навчальних планів підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти (90/*120 кредитів ЄКТС).

Розробник:

Зоряна ГНАТІВ, кандидат філософських наук, доцент

Погоджено гарантом освітньо-професійної програми:

Андрій ДУШНИЙ, кандидат педагогічних наук, доцент

Схвалено на засіданні кафедри вокально-хорового, хореографічного та образотворчого мистецтва

Протокол № 2 від 25 січня 2023 р.

Завідувач кафедри Ірина БЕРМЕС

Схвалено на засіданні науково-методичної ради факультету початкової освіти та мистецтва

Протокол № 1 від 26 січня 2023 р.

Схвалено на засіданні науково-методичної ради університету.

Протокол № 2 від 21 жовтня 2023 р.

ВСТУП

Педагогічна практика здобувачів другого курсу є складовою частиною навчального процесу підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Підготовчий етап практики передбачає оформлення відповідних документів практики (наказ про практику, підготовка листів у відповідні організації, де заплановано провести практику тощо), інструктаж з техніки безпеки.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Мета педагогічної практики магістрів спеціальності «*Середня освіта. Музичне мистецтво*» – поглиблене *ознайомлення* студентів із досвідом та методами викладання фахових дисциплін у закладах загальної середньої освіти, *формування* в магістрів досвіду викладацької роботи, загальних та фахових компетенцій, індивідуального творчого стилю педагогічної діяльності; *оволодіння* сучасними технологіями навчання, виховання та розвитку учнів крізь призму художньо-мистецького знання, методами й формами організації педагогічної взаємодії, навичками професійної майстерності; *формування* у них педагогічних умінь і навичок роботи з творчими, обдарованими учнями, дітьми з особливими освітніми потребами; *виховання* потреби систематичного оновлення здобутих теоретичних знань та їх використання в шкільній практиці; *прагнення* до самоосвіти, самовиховання, самовдосконалення й самореалізації.

Завдання педагогічної практики магістрів:

- ознайомити з основними напрямками та змістом педагогічної діяльності;
- аналізувати навчальні програми і підручники із методики музичного виховання;
- планувати власні заходи навчально-виховної і методичної роботи на період практики;
- опанувати загальними прийомами роботи з учнями різних вікових груп, використовувати індивідуальний підхід у роботі з ними;
- формувати уміння і навички розв'язання типових соціально-педагогічних

ситуацій, які виникають у роботі з учнями: обдарованими та з особливими освітніми потребами;

- розвивати уміння самостійно використовувати теоретико-методичні знання у навчально-виховній практиці;
- аналізувати результати педагогічної діяльності та проектувати мистецьке освітнє середовище в загальноосвітній школі;
- використовувати інноваційні педагогічні технології у практичній діяльності;
- брати участь у засіданнях ради школи, методичних об'єднаннях класних керівників і предметних комісій.
- формувати навички науково-дослідної роботи.
- формувати управлінські навички та управлінську культуру професійної діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти повинні освоїти такі **компетентності**, як:

Загальні:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- Здатність до міжособистісної взаємодії.
- Здатність працювати автономно.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність бути критичним і самокритичним.
- Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- Здатність усвідомлювати глибинні смисли та основну мету освітнього процесу.
- Здатність формувати механізми ефективної взаємодії між учасниками навчально-виховного процесу

Фахові:

- Здатність до аналізу та використання методичної, нормативної, адміністративно-правової документації у професійній педагогічній діяльності.
- Здатність до усвідомлення дослідницьких парадигм та наукових стратегій.
- Здатність застосовувати у педагогічній діяльності систему інтегрованих знань, умінь, естетичних цінностей з використанням набутого досвіду з інших галузей освіти.
- Здатність до усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті.
- Здатність інтерпретувати художні образи.
- Здатність фахово здійснювати педагогічну діяльність у закладах освіти, володіти формами, методами та інноваційними освітніми технологіями навчання здобувачів освіти.
- Здатність до організації продуктивної самоосвіти та презентації власних професійних здобутків.
- Здатність методологічно та науково грамотно здійснювати наукове дослідження та інтерпретувати його результати.

Програмні результати навчання

- Організовувати освітній процес, здійснювати педагогічну діяльність у закладах освіти. Знати, характеризувати, критично оцінювати, використовувати сучасні наукові підходи до організації процесу навчання.
- Володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу у закладах освіти.
- Застосовувати у професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання музичних дисциплін і обирати доцільні технології та методики навчання; формувати власний стиль педагогічної діяльності та моделювати перспективи професійного зростання.
- Застосовувати знання іноземних мов у професійній та самоосвітній діяльності.

- Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

- Володіти аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції художнього твору при створенні педагогічних та виконавських інтерпретацій.

- Володіти сучасною науковою методологією, принципами та методами наукових досліджень.

- Планувати і здійснювати дослідження у галузях освіти/педагогіки та музичного мистецтва; генерувати нові ідеї; відшуковувати, обробляти та аналізувати необхідну інформацію; аргументувати висновки, презентувати і обговорювати результати досліджень.

- Володіти психолого-педагогічними технологіями вияву і формування музикальності у процесі педагогічної та виконавської діяльності.

- Аналізувати, критично оцінювати та інтерпретувати культурно-історичні події, явища, процеси, тенденції та закономірності розвитку мистецтва/музичного мистецтва певного історичного періоду та певного регіону.

- Втілювати музичний образ, вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Проходження педагогічної практики здобувачів вищої освіти у закладах загальної середньої освіти відбувається в останньому навчальному семестрі відповідно до освітньо-професійної програми.

Педагогічна практика є основною ланкою в системі підготовки студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти, важливою формою її цілеспрямованої діяльності, в якій здійснюється зв'язок її теоретичних та практичних навичок, отриманих з усіх предметів у процесі навчання.

Педагогіка та психологія вищої школи, менеджмент освіти та філософія освіти, методика викладання музичних дисциплін, проблеми сучасного музикознавства, інтегрований курс «Мистецтво» та методика його навчання,

навчальні дисципліни за профілем навчання – всі ці предмети в кінцевому результаті повинні бути спрямовані на підготовку майбутнього вчителя музичного мистецтва для загальноосвітньої школи.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРАКТИКИ

Під час виконання обов'язків учителя, магістр повинен *знати*:

- Особливості планування роботи на семестр та звітності щодо результатів роботи за цей період;
- Особливості планування власних уроків та складання до кожного з них конспектів, а також підбору наочного матеріалу;
- Особливості проведення уроків різноманітних типів;
- Методику викладання музичного мистецтва.

Після проходження педагогічної практики магістри повинні *вміти*:

1. Вивчати шкільну документацію: план роботи школи, учнівських організацій, особові справи учнів, щоденники, класні журнали.
2. Проводити психолого-педагогічні спостереження за учнями класу: виявляти їхні вікові, індивідуальні особливості, рівень психофізичного розвитку, вихованості; умови життя та виховання; складати психолого-педагогічну характеристику на учня та класний колектив.
3. Проводити аналіз та узагальнення педагогічного досвіду вчителів школи.
4. Розробити поточний і перспективний план роботи вчителя, планувати навчально-виховну роботу відповідно до потреб учнів, враховуючи особливості засвоєння ними навчального матеріалу.
5. Володіти методичними прийомами ведення уроку, активізації пізнавальної діяльності учнів під час уроку, розвивати інтерес до навчання, трудові навички, самодисципліну.
6. Навчитися доступно (з урахуванням вікових особливостей учнів) і образно викладати навчальний матеріал, робити висновки й узагальнення, формувати інтерес в учнів до набуття знань, їх практичного втілення у життя, сприяти розвитку громадської активності учнів, посиленню їхньої

відповідальності за якість навчання й поведінку.

7. Вести виховну роботу на уроці, формувати в учнів національну самосвідомість, високі моральні цінності та пріоритети тощо.

8. Виготовляти дидактичний матеріал, наочність.

9. Організовувати колектив класу для проведення суспільно-корисної роботи, правильно розподіляючи роботу серед нього з урахуванням індивідуальних інтересів і потреб, педагогічних і санітарно-гігієнічних вимог.

10. Проводити групові та індивідуальні консультації, здійснювати психолого-педагогічний і методичний аналіз уроку і виховного заходу, вести педагогічний щоденник.

11. Застосовувати різноманітні (традиційні і нові) види й форми позакласної виховної роботи з учнями з метою реалізації змісту національного виховання.

12. Вести планомірну педагогічну роботу з батьками й особами, які їх замінюють, з метою підвищення їхньої педагогічної культури й налагодження взаємодії школи та сім'ї у справі навчання та виховання майбутніх громадян України.

13. Використовувати на практиці сучасні організаційно-управлінські форми і методи роботи, власні управлінські компетентності.

14. Визначати ефективність освітньої роботи та вносити свої пропозиції щодо її вдосконалення.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Обов'язки керівника практики від університету та здобувача вищої освіти

Керівник практики:

1. Здійснює безпосереднє керівництво практикантами, забезпечує виконання програми практики.

2. Проводить консультації студентів по підготовці ними класних та позакласних виховних занять з предмету.

3. Здійснює контроль за проведенням магістрами навчально-виховної роботи, вибірково відвідує уроки, позакласні заняття.

4. У випадку виникнення труднощів в організації і проведенні практики терміново повідомляє керівництво університету.

5. Приймає та оцінює звітну документацію студентів.

Керівник практики школи:

1. Знайомить практикантів з учнями класу, успішністю, поведінкою, з основними виховними завданнями та планом своєї роботи.

2. Надає студентам консультації по проведенню навчально-виховної роботи з учнями у відповідності до програми практики.

3. Повинен бути присутнім на всіх уроках і заняттях практиканта, виставляти оцінку за кожен урок чи заняття у робочий зошит практиканта.

4. Після закінчення педагогічної практики скласти характеристику на практиканта, оцінити його роботу і завірити підписом директора та печаткою школи.

Директор (заступник директора) школи.

1. Забезпечує оптимальні умови для проведення педагогічної практики, проводить відповідну роботу з педагогічним колективом, обслуговуючим персоналом та учнями.

2. Знайомить студентів з постановкою навчально-виховної роботи, складом вчителів, документацією, навчально-матеріальною базою школи, роботою педагогічної ради, методичних об'єднань.

3. Бере участь при оцінюванні роботи студентів.

Обов'язки здобувача вищої освіти-практиканта:

1. Бути присутнім у школі цілий робочий день (6 годин) протягом проходження практики та виконувати всі види діяльності, передбачені програмою.

2. Дотримуватися правил внутрішнього розпорядку школи, розпоряджень адміністрації школи та керівників практики. У випадку невиконання вимог, що висуваються до практиканта, він може бути знятий з практики.

3. Проявляти організованість, дисциплінованість, активність, толерантність, тактовність тощо.

4. Самостійно розробляти і проводити заняття, позакласні заходи,

індивідуальні заняття з учнями.

5. Під час практики вести робочий зошит, в якому фіксувати результати роботи.

6. Брати участь у нарадах (семінарах) з питань педпрактики, організованих керівниками практики.

7. У визначений термін по закінченню педагогічної практики здати звітну документацію керівнику практики.

5.ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Педагогічна практика проводиться протягом третього семестру для студентів денної форми навчання та протягом четвертого семестру для студентів заочної форми навчання (8 тижнів згідно навчального плану). Для проходження педагогічної практики магістри прикріплюються до класу і виконують весь об'єм роботи, передбачений програмою педагогічної практики.

Контроль з питань організації та методики проведення навчально-виховної роботи в школі здійснюється вчителями музичного мистецтва, керівниками – методистами педагогічної практики.

Магістр-практикант проводить різні типи уроків згідно календарно-тематичного плану, в тому числі з використанням сучасних педагогічних інновацій, спрямованих на підвищення ефективності роботи. Педагогічна практика дає можливість поглибити комунікативну, прогностичну, проєктувальну, методичну, самоосвітню компетентності. Магістрам-практикантам доводиться приймати оперативні, гнучкі рішення в умовах багатоваріантного педагогічного процесу, координувати навчальну діяльність учнів, організувати співробітництво в учнівському колективі. Цьому сприятиме і формування управлінських навичок. Управлінська компетентність є невідривною складовою професійної компетентності педагога, це одна з умов успішності педагогічної діяльності й спілкування, яка забезпечується готовністю і здатністю творчо і раціонально підходити до вирішення педагогічних завдань. Управлінська компетентність включає не лише знання, але й когнітивну, мотиваційну, етичну, соціальну, поведінкову складові та систему ціннісних орієнтацій. та формує здатність формувати механізми

ефективної взаємодії між учасниками навчально-виховного процесу; знижувати рівень конфліктності, ефективно впливати на подолання консерватизму і бюрократизму, раціонально організувати працю (функція організації, планування і прогнозування) тощо.

Здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання педагогічну практику проходять у тих класах, в яких в навчальному плані є дисципліни «Музичне мистецтво», інтегрований курс «Мистецтво» (10-11 класи).

На час проходження педагогічної практики студент – магістрант здійснює самостійно (під контролем методиста, вчителя музичного мистецтва,) планування навчальної, позакласної, виховної роботи і готує та проводить усі види навчально-виховної і позакласної роботи, працюючи на робочому місці вчителя музичного мистецтва; проводить методичну роботу: бере активну участь у роботі методичних об'єднань вчителів з фаху, виступає з доповідями, що стосуються проблем освітньо-виховного процесу, а також проблем його магістерського дослідження (як на методичних об'єднаннях, так і на науково-практичних конференціях та семінарах різного рівня), відвідує відкриті уроки вчителів музичного мистецтва, бере участь у організації та управлінні освітнім процесом у школі, набуває досвіду господарської діяльності організації в умовах ринкових відносин, формує уміння та навички проведення моніторингу діяльності педагогічного колективу, навчального закладу в цілому, діагностування власної управлінської діяльності.

План педагогічної практики здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

I. Організаційне заняття.

Ознайомлення магістрів із завданнями та змістом педагогічної практики.
Обговорення змісту й організаційного плану роботи.

II. Розподіл практикантів за школами та робочими групами.

Ознайомлення з методикою майбутньої роботи, порядком ведення щоденників педагогічної практики, спостережень і нотаток, збору й обробки матеріалів.

III. Зміст навчальної роботи

Ознайомитися:

- з місцем проходження педпрактики (школою, її історією, традиціями, освітніми та виховними функціями);
- з системою навчально-виховної, позакласної та позашкільної роботи основної школи в цілому, з порядком ведення шкільної документації (з бесіди директора школи чи заступників директора з навчальної і виховної роботи);
- документацією школи (календарним плануванням уроків з музичного мистецтва, інтегрованого курсу «мистецтво»; матеріальним обладнанням класу; оформлення та ведення класного журналу, особових справ, планів позакласної виховної роботи, групи продовженого дня, щоденників, протоколів);
- із специфікою методики роботи вчителів музичного мистецтва
- роботою методичного кабінету мистецьких дисциплін та змістом роботи методичних об'єднань вчителів музичного мистецтва,
- із специфікою позакласної роботи.

Вивчити:

- зміст календарних і тематичних планів уроків вчителів музичного мистецтва, плану його позакласної роботи;
- анатоμο-фізіологічні, психологічні й індивідуальні особливості класного колективу, зокрема індивідуальні особливості відстаючих у навчанні учнів і тих, хто має високий рівень знань, умінь і навичок з метою вивчення причин відставання перших і потреб в розширенні та поглибленні знань і вмінь других;
- інтереси та уподобання учнів класу щодо виховної та позакласної роботи;
- особливості організації та проведення позакласної роботи.

Формувати навички й уміння майбутньої педагогічної діяльності:

- планування навчально-виховного процесу та проведення уроків;
- відвідування уроків і позакласних заходів;
- проведення психолого-педагогічних спостережень та проведення індивідуальних бесід з учнями;

– участь у роботі методичних об'єднань учителів, семінарах, засіданнях педагогічної ради школи, в підсумкових конференціях з педпрактики.

- закріплення досвіду самостійної дослідницької роботи та навичок наукової діяльності, ознайомлення з можливою науковою діяльністю до обраної ними спеціальності та поглиблення здобутих навичок і професійних умінь для самостійної практичної діяльності відповідно до вимог стандартів вищої освіти.

- формування педагогічно-управлінської культури, що передбачає певний рівень розвитку управлінської компетентності. Прагнути до подолання перешкод, досягненням високих результатів у навчальному процесі, самовдосконалюватися, реалізовувати свій інтелектуальний, професійний, особистісний потенціал та здатність адаптуватися до гнучких змін в емоційно-соціальному досвіді в процесі вирішення нетипових, нестандартних педагогічних завдань.

6. ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ.

Індивідуальні завдання сприяють активізації діяльності студентів-магістрів, розширенню їх світогляду, підвищенню ініціативності і роблять проходження практики більш конкретним і цілеспрямованим.

1. Ознайомитися з планом роботи методичного об'єднання вчителів музичного мистецтва, взяти участь у його роботі.

2. Відвідати відкриті уроки вчителів музичного мистецтва, ознайомитися з методикою їх викладання, а також з особливостями спілкування, взаємодія та співпраці учителя з учнями під час уроку.

3. Опрацювати статті в фахових виданнях, у яких розкривається методика роботи творчих учителів; зробити підбір статей відповідно до теми дослідження власної випускової роботи; на основі змісту опрацьованих статей підготувати повідомлення на засідання методичного об'єднання, взяти участь у науково-практичних конференціях або семінарах (з публікацією матеріалів).

4. Праналізувати нормативні документи щодо атестації педагогічних працівників, особливостей організації планування, підготовки та проведення атестаційних процедур, сутністю та змістом діяльності директора освітнього

закладу в контексті атестації педагогів.

5. Вивчити документацію з планування: нормативні документи (навчальний план, план роботи закладу освіти, накази, інструктивно-методичні листи).

6. Вивчити інновації навчального закладу (у якому проходять практику або працюють студенти-магістри); познайомитись з інноваційними технологіями: розробити уроки з використанням ІКТ та ЕОР.

7. ЗМІСТ ТА ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНИХ МАТЕРІАЛІВ

Після завершення педагогічної практики кожен студент в обов'язковому порядку подає на кафедру **портфоліо**, що містить наступні документи:

- титульний аркуш з наступною інформацією – ПІБ студента, методиста з фаху, назва ЗВО, факультету, кафедри, групи, дата (при бажанні - фото студента, рік народження).
- інформація про школу;
- інформація про клас;
- розклад занять.
- заповнений робочий зошит студента-практиканта, із підписами та печаткою школи.
- 2 поширені плани-конспекти уроків (дидактичні матеріали з наочними посібниками), мультимедійні презентації до уроків музичного мистецтва
- Один поширений конспект проведеного виховного заходу, підписаний вчителем музичного мистецтва та керівником даного класу.
- Пропозиції щодо удосконалення організації практики і навчально-виховного процесу.
- Звіт про виконання індивідуального завдання - підтвердження участі у методичних об'єднаннях, конференціях, семінарах (ел.посилання на ресурс або копії: програм(и) заходів, публікацію(ї) статті чи тез (по темі кваліфікаційної роботи чи інших навчально-наукових зацікавлень).
- Характеристика на магістра (для студентів заочної форми навчання) .

- Звіт магістра-практиканта про результати проходження педагогічної практики через участь у підсумковій конференції.

8. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ

Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання її програми.

Здобувачі вищої освіти, які працюють за фахом, що відповідає спеціальності, подають керівнику практики наступні документи:

- копію трудової книжки (довідку з місця роботи);
- характеристику з місця роботи

Практична діяльність такого здобувача вищої освіти оцінюється комісією за наслідками співбесіди.

Відповідно до ПОЛОЖЕННЯ про практику здобувачів вищої освіти Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (введеного в дію наказом ректора Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка Бодак В.А. від 30 вересня 2021 р. № 319) звіт з практики захищається здобувачами вищої освіти перед комісією, призначеною директором інституту (деканом факультету). До складу комісії входять викладач-керівник практики від навчального закладу, інші науково-педагогічні працівники кафедри та (по можливості) керівник від бази практики. Комісія приймає залік (або диференційований залік) у здобувачів вищої освіти на базах практики в останні дні її проходження або у вищому навчальному закладі. Підведення підсумків практики здійснюється впродовж тижня після її завершення. Конкретні терміни визначаються деканатом інституту (факультету). Звітна документація з практики зберігається на кафедрі впродовж трьох календарних років. Здобувачам вищої освіти, які не виконали програми практики з поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно. Здобувачі вищої освіти, які не виконали програму практики без поважних причин чи отримали незадовільну оцінку, відраховуються з університету. Підсумки практики щорічно розглядаються на засіданнях вчених

рад навчально-наукових інститутів (факультетів).

Практика вважається пройденою, якщо магістр-практикант у триденний термін після завершення педагогічної практики подав методисту всі звітні документи.

Критерії оцінювання результатів навчання

Форми контролю. Контроль знань, вмінь та навичок студентів включає диференційований залік, який виставляється за результатами всіх видів роботи студента в школі. Крім проведення уроків, сюди входить виховна робота з класом та позакласна робота зі спеціальності (робота з хором, оркестром, ансамблем та ін.).

Оцінка з педагогічної практики прирівнюється до семестрової оцінки з будь-якого предмету (один модуль) і може бути не більшою за 100 балів, які за видами діяльності студента-практиканта розподіляються так:

Навчальна робота – 50 балів;

Позакласна робота зі спеціальності – 10 балів;

Виховна робота – 30 балів.

Оцінка за характеристику учня (класу) – 10 балів.

Загальна оцінка з педагогічної практики є сумарною модульною оцінкою за видами діяльності.

Якщо один з видів діяльності студента-практиканта оцінено у 0 балів, то й загальна оцінка з практики виставляється – 0 балів.

Навчальна робота – 50 балів. Студент виконав заплановану кількість уроків (10-12), якість яких оцінюється на «відмінно».

Позакласна робота зі спеціальності – 10 балів. Студент проводив позакласну роботу з фаху (заняття з хором, ансамблем, оркестром);

Виховна робота – 30 балів. Студент провів тематичні виховні заходи: виховні години, тематичні вечори, тощо (3-4 за період практики);

Оцінка за характеристику учня (класу) – 10 балів. Студент виконав характеристику учня (чи класу) згідно плану, розробленого кафедрою психології (додатки №1, 2)

Результати педагогічної практики обговорюються на підсумковій

науково-практичній конференції.

Оцінку за різні види робіт студента-практиканта виставляють:

1. За навчальну роботу – методист зі спеціальності;
2. За позакласну роботу – методист зі спеціальності;
3. Оцінку за психолого-педагогічну характеристику учня чи класу – методист від кафедри педагогіки чи психології;
4. Оцінку за виховну роботу – методист від кафедри педагогіки чи психології;
5. Загальну оцінку за практику – методист із спеціальності.

A (90 – 100) – оцінка «відмінно» – «5» (відмінне володіння загальними та фаховими компетентностями, практичними навичками): отримує здобувач, який виявив наступні ґрунтовні знання та практичні навички щодо:

- знань теорії та історії музики, володіння музичним інструментом, голосом, методами і прийомами розпитку музичних здібностей дітей;
- особливостей планування роботи на семестр та звітності стосовно результатів роботи за цей період;
- особливостей планування власних уроків та складання до кожного з них конспектів, а також підбору наочного матеріалу;
- особливостей проведення уроків різноманітних типів;
- методики викладання музичного мистецтва;
- користування роздавальним матеріалом, наочністю і технічними засобами навчання;
- роботи зі шкільною документацією: планом роботи школи, учнівських організацій, особовими справами учнів, щоденниками та класними журналами;
- проведення психолого-педагогічних спостережень за учнями класу: виявлення їхніх вікових, індивідуальних особливостей, рівня психофізичного розвитку, вихованості; умов життя та виховання; складання психолого-педагогічної характеристики на учня та класний колектив;
- здійснення аналізу та узагальнення педагогічного досвіду вчителів школи;

- розроблення поточного і перспективного плану роботи вчителя, планування навчально-виховної роботи відповідно до потреб учнів, врахування особливостей засвоєння ними навчального матеріалу;
- проведення групових та індивідуальних консультацій, здійснення психолого-педагогічного та методичного аналізу уроку і виховного заходу, ведення педагогічного щоденника.
- умілого поєднання роботи з усім класом та індивідуальних завдань для окремих учнів; ведення уроку бездоганною мовою.

В (82 – 89) – оцінка «добре» – «4» (вище середнього рівня володіння загальними та фаховими компетентностями, практичними навичками): отримує здобувач, який припустився незначних помилок щодо:

- знань теорії та історії музики, володіння музичним інструментом, голосом, методами і прийомами розпитку музичних здібностей дітей;
- особливостей планування роботи на семестр та звітності стосовно результатів роботи за цей період;
- особливостей планування власних уроків та складання до кожного з них конспектів, а також підбору наочного матеріалу;
- особливостей проведення уроків різноманітних типів;
- методики викладання музичного мистецтва;
- користування роздавальним матеріалом, наочністю і технічними засобами навчання;
- роботи зі шкільною документацією: планом роботи школи, учнівських організацій, особовими справами учнів, щоденниками та класними журналами;
- проведення психолого-педагогічних спостережень за учнями класу: виявлення їхніх вікових, індивідуальних особливостей, рівня психофізичного розвитку, вихованості; умов життя та виховання; складання психолого-педагогічної характеристики на учня та класний колектив;
- здійснення аналізу та узагальнення педагогічного досвіду вчителів школи;
- розроблення поточного і перспективного плану роботи вчителя,

планування навчально-виховної роботи відповідно до потреб учнів, врахування особливостей засвоєння ними навчального матеріалу;

- проведення групових та індивідуальних консультацій, здійснення психолого-педагогічного та методичного аналізу уроку і виховного заходу, ведення педагогічного щоденника.

- студент виявив вміння добре готуватися до уроку, користуючись незначною допомогою вчителя чи методиста;

- урок проведено на доброму фахово-методичному рівні (володіння голосом, інструментом бажає бути кращим);

- студент використовував ефективні методи і методичні прийоми, але не досить творчо або на уроці мали місце методичні недоліки, які все ж суттєво не порушили нормальної роботи;

- на уроці дисципліна була добра, учні активно працювали, але їхня активність була нерівномірною або при окремих видах роботи, незначною;

- студент використав технічні засоби навчання, виготовив наочні посібники;

- мета уроку досягнута, але результативність з деяких видів діяльності недостатня.

С (75 – 81) – оцінка «добре» – «4» (середній рівень володіння загальними та фаховими компетентностями, практичними навичками): отримує здобувач, який виявляє добрі знання щодо:

- знань теорії та історії музики, володіння музичним інструментом, голосом, методами і прийомами розпитку музичних здібностей дітей;

- особливостей планування роботи на семестр та звітності стосовно результатів роботи за цей період;

- особливостей планування власних уроків та складання до кожного з них конспектів, а також підбору наочного матеріалу;

- особливостей проведення уроків різноманітних типів;

- методики викладання музичного мистецтва;

- користування роздавальним матеріалом, наочністю і технічними

засобами навчання;

- роботи зі шкільною документацією: планом роботи школи, учнівських організацій, особовими справами учнів, щоденниками та класними журналами;

- проведення психолого-педагогічних спостережень за учнями класу: виявлення їхніх вікових, індивідуальних особливостей, рівня психофізичного розвитку, вихованості; умов життя та виховання; складання психолого-педагогічної характеристики на учня та класний колектив;

- здійснення аналізу та узагальнення педагогічного досвіду вчителів школи;

- розроблення поточного і перспективного плану роботи вчителя, планування навчально-виховної роботи відповідно до потреб учнів, врахування особливостей засвоєння ними навчального матеріалу;

- проведення групових та індивідуальних консультацій, здійснення психолого-педагогічного та методичного аналізу уроку і виховного заходу, ведення педагогічного щоденника.

D (67 – 74) – оцінка «задовільно» – «З» (задовільний рівень володіння загальними та фаховими компетентностями, практичними навичками): отримує здобувач, який виявив слабкі знання щодо:

- історії розвитку музичного виховання в Україні;

- особливостей планування роботи на семестр та звітності стосовно результатів роботи за цей період;

- особливостей планування власних уроків та складання до кожного з них конспектів, а також підбору наочного матеріалу;

- особливостей проведення уроків різноманітних типів;

- методики викладання музичного мистецтва;

- користування роздавальним матеріалом, наочністю і технічними засобами навчання;

- роботи зі шкільною документацією: планом роботи школи, учнівських організацій, особовими справами учнів, щоденниками та класними журналами;

- проведення психолого-педагогічних спостережень за учнями класу;

виявлення їхніх вікових, індивідуальних особливостей, рівня психофізичного розвитку, вихованості; умов життя та виховання; складання психолого-педагогічної характеристики на учня та класний колектив;

- здійснення аналізу та узагальнення педагогічного досвіду вчителів школи;

- розроблення поточного і перспективного плану роботи вчителя, планування навчально-виховної роботи відповідно до потреб учнів, врахування особливостей засвоєння ними навчального матеріалу;

- проведення групових та індивідуальних консультацій, здійснення психолого-педагогічного та методичного аналізу уроку і виховного заходу, ведення педагогічного щоденника.

Е (60 – 66) – оцінка «задовільно» – «3» (рівень, що задовольняє мінімальні критерії володіння загальними та фаховими компетентностями, практичними навичками): отримує здобувач, який виявив слабкі знання щодо:

- історії розвитку музичного виховання в Україні;
- особливостей планування роботи на семестр та звітності стосовно результатів роботи за цей період;

- особливостей планування власних уроків та складання до кожного з них конспектів, а також підбору наочного матеріалу;

- особливостей проведення уроків різноманітних типів;

- методики викладання музичного мистецтва;

- користування роздавальним матеріалом, наочністю і технічними засобами навчання;

- роботи зі шкільною документацією: планом роботи школи, учнівських організацій, особовими справами учнів, щоденниками та класними журналами;

- проведення психолого-педагогічних спостережень за учнями класу: виявлення їхніх вікових, індивідуальних особливостей, рівня психофізичного розвитку, вихованості; умов життя та виховання; складання психолого-педагогічної характеристики на учня та класний колектив;

- здійснення аналізу та узагальнення педагогічного досвіду вчителів

школи;

- розроблення поточного і перспективного плану роботи вчителя, планування навчально-виховної роботи відповідно до потреб учнів, врахування особливостей засвоєння ними навчального матеріалу;

- проведення групових та індивідуальних консультацій, здійснення психолого-педагогічного та методичного аналізу уроку і виховного заходу, ведення педагогічного щоденника.

- урок за своїм змістом науково та методично витриманий, однак студент допускав у поясненні неточності або не помічав помилок у відповідях учнів;

- недостатнього рівня володіння інструментом, має слабо розвинуті вокально-хорові навички;

- під час проведення уроку студент допускав методичні помилки і це негативно позначалось на засвоєнні матеріалу учнями;

- у випадках порушення учнями дисципліни практикант або не реагував на це, або не зміг нічого зробити;

- результативність уроку невисока, хоча мета в основному досягнута.

FX (35 – 59) – оцінка «незадовільно» – «2» (з можливістю повторного складання): виставляється здобувачеві освітньої кваліфікації «Бакалавр середньої освіти», який не володіє значною частиною загальних та фахових компетентностей і практичних навичок навчального матеріалу щодо:

- історії розвитку музичного виховання в Україні;

- особливостей планування роботи на семестр та звітності стосовно результатів роботи за цей період;

- особливостей планування власних уроків та складання до кожного з них конспектів, а також підбору наочного матеріалу;

- особливостей проведення уроків різноманітних типів;

- методики викладання музичного мистецтва;

- користування роздавальним матеріалом, наочністю і технічними засобами навчання;

- роботи зі шкільною документацією: планом роботи школи, учнівських

організацій, особовими справами учнів, щоденниками та класними журналами;

- проведення психолого-педагогічних спостережень за учнями класу: виявлення їхніх вікових, індивідуальних особливостей, рівня психофізичного розвитку, вихованості; умов життя та виховання; складання психолого-педагогічної характеристики на учня та класний колектив;

- здійснення аналізу та узагальнення педагогічного досвіду вчителів школи;

- розроблення поточного і перспективного плану роботи вчителя, планування навчально-виховної роботи відповідно до потреб учнів, врахування особливостей засвоєння ними навчального матеріалу;

- проведення групових та індивідуальних консультацій, здійснення психолого-педагогічного та методичного аналізу уроку і виховного заходу, ведення педагогічного щоденника.

F (0 – 34) – оцінка «незадовільно» – «2» виставляється здобувачеві, який не володіє значною частиною загальних та фахових компетентностей і практичних навичок навчального матеріалу щодо:

- історії розвитку музичного виховання в Україні;

- особливостей планування роботи на семестр та звітності стосовно результатів роботи за цей період;

- особливостей планування власних уроків та складання до кожного з них конспектів, а також підбору наочного матеріалу;

- особливостей проведення уроків різноманітних типів;

- методики викладання музичного мистецтва;

- користування роздавальним матеріалом, наочністю і технічними засобами навчання;

- роботи зі шкільною документацією: планом роботи школи, учнівських організацій, особовими справами учнів, щоденниками та класними журналами;

- проведення психолого-педагогічних спостережень за учнями класу: виявлення їхніх вікових, індивідуальних особливостей, рівня психофізичного розвитку, вихованості; умов життя та виховання; складання психолого-

педагогічної характеристики на учня та класний колектив;

- здійснення аналізу та узагальнення педагогічного досвіду вчителів школи;

- розроблення поточного і перспективного плану роботи вчителя, планування навчально-виховної роботи відповідно до потреб учнів, врахування особливостей засвоєння ними навчального матеріалу;

- проведення групових та індивідуальних консультацій, здійснення психолого-педагогічного та методичного аналізу уроку і виховного заходу, ведення педагогічного щоденника

- проведення уроку на низькому фахово-методичному рівні, коли студент допускав грубі помилки, виявив незнання фактичного матеріалу;

- проводячи урок, практикант допустив грубі методичні помилки, внаслідок яких учні не засвоїли навчального матеріалу;

- слабкого володіння інструментом, голосом;

- дисципліна на уроці була погана, а студент виявив безпорадність і не зумів налагодити її;

- урок безрезультативний, практикант не досягнув поставленої мети.

В разі відсутності одного або двох видів роботи у практиканта, або їх надзвичайно низької результативності, студент не може отримати позитивної або відмінної оцінки.

Наприклад: за проведення уроків практикант отримав оцінку «відмінно», виховну роботу з класом і позакласну роботу зі спеціальності не проводив або проводив на дуже низькому фаховому рівні. Загальна оцінка за практику не може бути «відмінно». І навпаки.

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ, ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Обладнання для проходження педагогічної практики : ноутбук або ПК.

За умови навчання у дистанційній формі контроль за проходженням педагогічної практики проводиться в онлайн-режимі за допомогою програми

ZOOM для організації відео-конференцій.

Лінк на педагогічну практику:

► ідентифікатор персональної конференції Гнатів З.Я. 794 916 3689

Код доступу: 2023

10, РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА:

ОСНОВНІ:

1. Боднарук І. (2016). Взаємодія вищого та загальноосвітнього навчального закладу у професійній підготовці фахівців для шкільної музичної освіти. Актуальні проблеми розвитку освіти і науки в умовах глобалізації: матеріали Всеукр. наук. конф. (м.Дніпропетровськ, 4-5 грудня 2015 р.). / Наук.ред. О.Ю.Висоцький. Дніпропетровськ: Роял Принт. Частина I. С.149-150.

2. Боднарук І. (2017). Організація педагогічної практики студентів у мистецьких навчальних закладах. *Якісна освіта в Україні: тенденції, проблеми, перспективи*: матеріали міжнародної наук.-практ. конф. (Чернівці, 26-28 жовтня 2017 р.). Чернівці:Чернівецький нац. ун-т. С. 141-144.

3. Демчишин М.; Гайдамака О. (2009). Книга вчителя дисциплін художньо-естетичного циклу: Довідково-методичне видання / Упоряд.. Харків: ТРСІНГ ПЛЮС. 768 с.

4. Інструктивно-методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу та викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2022/2023 навчальному році. (2022) Міністерство освіти і науки України. URL.:

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/metodichni%20recomendazii/2022/08/20/01/Dodatok.12.mystetska.osvitnya.haluz.20.08.2022.pdf>

5. Кобрій О. (2008). Основи педагогіки : навч. посіб. Дрогобич : Ред.-вид. відділ ДДПУ імені Івана Франка. 263 с.

6. Лісовий В. (2018). Магістерський рівень вищої освіти як основа професійного розвитку майбутніх фахівців музичного мистецтва. *Мистецтво та освіта*. № 1. С. 6–9

7. Масол Л. (2015). Художньо-педагогічні технології в загальноосвітній

школі: єдність навчання і виховання: метод. посібник. Харків: Друкарня Мадрид. 178 с.

8. Масол Л. (2019). Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Мистецтво» у 1-2 класах на засадах компетентнісного підходу». Київ: Генеза. 208с.

9. Медвідь Т. (2019). Впровадження відносної системи сольмізації в теорію та практику загальної музичної освіти України. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*, 4, 120-126. <https://doi.org/10.31499/2307-4906.4.2019.200168>

10. Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи (2016). URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>

11. Освітні програми. Міністерство освіти і науки України. URL.: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>

12. Падалка Г. (2008). Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін): [монографія]. К.: Освіта України. 201с.

13. Пехота О., Старева А. (2006). Особистісно орієнтоване навчання: підготовка вчителя : монографія. 2-ге вид., доп. та перероб. Миколаїв : Вид-во «Ліон», 2006. 272 с.

14. ПОЛОЖЕННЯ про практику здобувачів вищої освіти Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (2021). <https://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/10/polozhennya-pro-praktyku-na-sajt.pdf>

15. Турчин Т. (2013). Початкова музична освіта: проблеми модернізації : [Монографія]. Чернігів : ПАТ «ПВК» «Десна», 2013. 368 с.

16. **Ходанич Л. (2022). Педагог у викликах воєнного часу. Збірник статей.** Ужгород: ЗППО, 2022. 131 с.

17. Шелестова Л., Чиренко Н. (2006). Інтегровані уроки з предметів естетичного циклу. К.: Вид. дім «Шкільний світ». 128с.

ДОДАТКОВІ:

1. Боднарук І. (2015). Шляхи виправлення основних недоліків роботи студентів на педагогічній практиці. *Актуальні питання сучасної педагогіки: матеріали II Міжнародної наук.- практи. конф. (м.Ужгород, 11-12 грудня 2015 р.)*. Херсон: Видавничий дім «Гельветика». С.41-43

2. Гнатів З. (2019). Проблема естетичного виховання майбутніх педагогів у процесі фахової підготовки. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. Запоріжжя: КПУ. Вип. 65. 140 с. Т. 1. С.40-45 <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2019.65-1.8>

3. Гнатів З. (2019). Трансформаційний процес сучасної освіти: навчати іншому і по-іншому? *International Scientific Journal of Universities and Leadership*. №1 (7). С.89-96 <https://doi.org/10.31874/2520-6702-2019-7-1-89-96>

4. Гнатів З. (2022). Мистецтво управління освітньою діяльністю в контексті євроінтеграції: культурно-естетична складова. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. №44. С.17-21 <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2022-44-3>

5. Гусаченко О. (2019). Методика формування музично-творчого потенціалу підлітків у позаурочній співацькій діяльності: дис. на здобуття наук. ст. канд. пед. наук: 13.00.02 / Нац. пед. ун-т ім.М.П.Драгоманова. Київ.

6. Топузов О., Засекіна Т. (2022). **Загальна середня освіта України в умовах воєнного стану та відбудови**. Методичний порадник науковців Інституту педагогіки НАПН України до початку нового навчального року : методичні рекомендації. Київ : Видавничий дім «Освіта». 296 с.

7. Мартинець А. (2003). Нові педагогічні технології: інтерактивне навчання. *Відкритий урок: розробки, технології, досвід*. 2003. № 7/8. С. 28 – 31.

8. Модернізація управління в контексті вимог Закону України «Про освіту» : матеріали Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції; [за заг. ред. проф. Р. Черновол-Ткаченко, проф. О. Мармази, доц. О. Гречаник]. Ч. 1. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2020. 425 с

9. Павлюк Н. (2017). Методика формування основ національної культури

молодших школярів на уроках музичного мистецтва: дис. на здобуття наук. ст. канд. пед. наук: 13.00.02 / Нац. пед. ун-т імені М.П.Драгоманова. Київ.

10. Педагогічна практика студентів у загальноосвітніх навчальних закладах (освітньо-кваліфікаційні рівні «бакалавр», «спеціаліст»): начальний посібник / Уклад.: Соловей М.І., Ніколаєва С.Ю., Спіцин Є.С., Кудіна В.В., Бражник Н.О., Демчук В.С. К.: Ленвіт, 2010. 133 с.

11. Пехота О. (2022). Освітні технології: Навчально-методичний посібник. К.: «А.С.К.», 255 с.

12. Сбітнєва О. (2018). Естетичне виховання молодших школярів у процесі хорової діяльності: дис. на здобуття наук. ст. канд. пед. наук: 13.00.07 / ДЗ Луганський нац. ун-т ім.Т.Г.Шевченка (м.Старобільськ). Рубіжне, 2018.

13. Софроній З. (2019). Методика формування пізнавального інтересу майбутніх учителів музичного мистецтва до роботи з дитячими хоровими колективами. Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В.О.Сухомлинського. Педагогічні науки: зб. наук. пр. / за ред. проф. Тетяни Степанової Миколаїв : МНУ імені В.О. Сухомлинського. № 2 (64). С.226-229.

14. Хомич І. (2018). Формування готовності майбутніх учителів музики до педагогічної взаємодії з навчальним хоровим колективом: дис. на здобуття наук. ст. канд. пед. наук: 13.00.02 / Нац. пед. ун-т ім.М.П.Драгоманова. Київ.

15. Черешнюк І. (2016). Використання медіатехнологій в початковій школі: метод. рекомендації. 134 с. URL: <http://www.osvitaverh.dp.ua/files/2016/Media.pdf>